

Tułowice, dnia 24 marca 2020r.

Podstawy Gospodarowania Zwierzyną

Klasa 2a Technikum Leśne Tułowice

ZAGADNIENIA DO OPRACOWANIA W CZASIE ZAWIESZENIA ZAJĘĆ SZKOLNYCH

Część 2

Drodzy uczniowie, jesteśmy w trakcie omawiania broni myśliwskiej, dlatego w ramach zagadnień do samodzielnego opracowania do uczniów, proszę zapoznać się z tematem:

Amunicja myśliwska

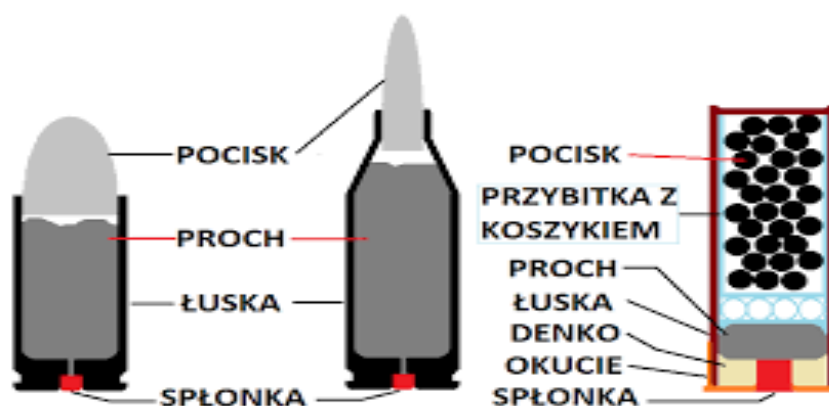
Proszę obejrzeć film:

<https://youtu.be/lypNyvDLLaI> - Szepty z kniei: Broń i amunicja myśliwska.

Poniżej zamieszczam opracowany temat do samodzielnego zapoznania się. Część z Was otrzymała formę drukowaną na ostatniej lekcji, ale w ferworze pakowania się mogliście nie zabrać jej z internatu....

1. Podział amunicji do broni myśliwskiej

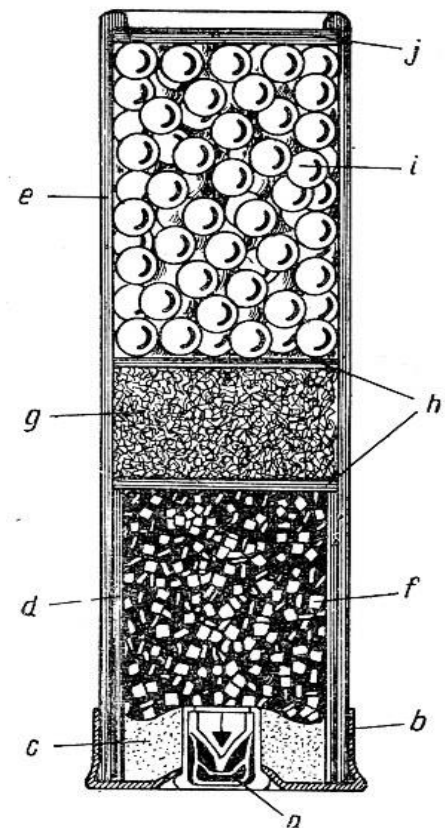
- Amunicję do broni myśliwskiej można podzielić na dwie podstawowe podgrupy:
 - Amunicję śrutową
 - Amunicję kulową

2. Amunicja do broni myśliwskiej z lufami gładko lufowymi

- Budowa i części składowe naboju śrutowego

- a) Słłonka zapalająca – czyli mały ładunek wybuchowy inicjujący wybuch właściwego materiału wybuchowego.
- b) Dno łuski – mosiężne okucie, w którym znajduje się słłonka zapalająca.
- c) Korek papierowy – służący do osadzania słłonki.
- d) Wewnętrzną wkładka tekturowa komory prochowej.
- e) Łuska - *Tekturowa (dawniej), Plastikowa (obecnie), Metalowa (bardzo rzadko)*
- f) Ładunek prochu.
- g) Przybitka – rodzaj korka oddzielającego w naboju śrutowym proch od śrutu.
- h) Oklejki przybitki.
- i) Ładunek śrutu – czasami znajduje się w plastikowym koszyczku.
- j) Zatyckza od góry – niekiedy łuska zawijana jest od góry w tzw. gwiazdę i nie ma wówczas dodatkowej tekturowej lub plastikowej zatyckzy.

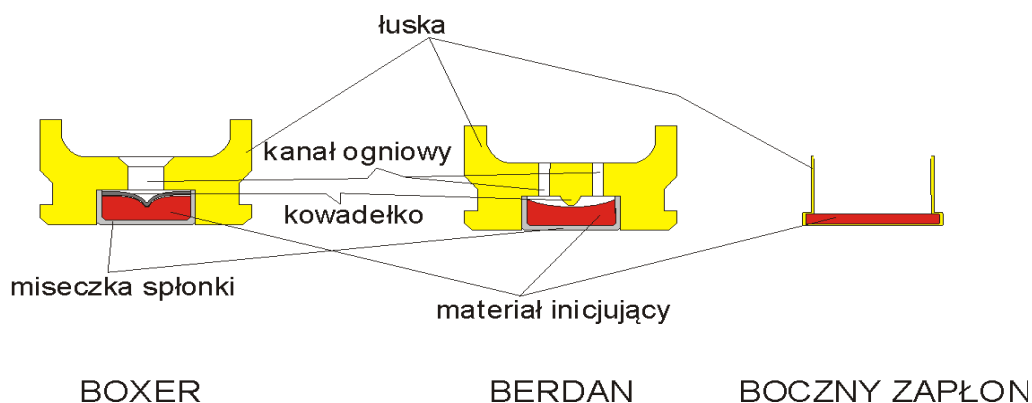

a) Łuska

- Służy do zespolenia ładunku prochowego, śrutowego, słłonki i przybitek w jedną całość, czyli nabój śrutowy;
- Podstawę korpusu stanowi okucie, zwykle z cienkiej mosiężnej blaszki;
- Obecnie łuski wykonywane są w większości z tworzyw sztucznych;
- Łuska w momencie strzału ulega wydłużeniu, dlatego powinna być ok. 0,5 mm krótsza od komory naboju

b) Słłonka

- Inicjujący element naboju , służy do zapalenia ładunku prochowego;
- Osadza się ją w gnieździe dna łuski;
- Kształty, wymiary i właściwości techniczne słłonek mogą być odmienne i zależą przede wszystkim od przeznaczenia;
- Wszystkie powinny działać niezawodnie, a po zapłonie dać przez ustalony czas strumień ognia o określonej długości i sile (kaloryczności)

c) Ładunek prochowy

- Służy do nadania pociskowi śrutowemu odpowiedniej prędkości początkowej.
- Wyróżnia się:
 - proch czarny (dymny)- mieszanina saletry potasowej 75%, 15% węgla drzewnego i 10% siarki
 - proch nitrocelulozowy (bezdymny) – używany do elaboracji nabojów śrutowych

Elaboracja

- Samodzielne wykonywanie amunicji śrutowej.
- W czasach, gdy na rynku praktycznie brakowało wszystkiego, a broń kulowa dostępna była dla nielicznych, samodzielne scalanie amunicji wykonywali niemalże wszyscy myśliwi zwłaszcza, że zwierzyna drobna (zające, kuropatwy, bażanty, przepiórki, grzywacze, synogarlice, kaczki, gęsi czy czaple) dawały w łowisku dość liczną okazję do oddawania strzałów.

d) Ładunek śrutowy

- Pełni rolę pocisku, wyrabia się najczęściej ze stopu antymonu i ołowiu, ziarno pokryte niklem;
- Śrut dobrej jakości ma gładką powierzchnię, równomiernie okrągły kształt, ściśle znormalizowaną średnicę.

e) Pocisk ołowiany

- Można stosować amunicję, w której ładunek śrutowy zastąpiono pojedynczym pociskiem ołowianym;
- Uzębrowana część cylindryczna pocisków umożliwia tylko osiowy ruch w przewodzie lufy i dobre przeciskanie się przez zwężenie wylotowe (czok);
- Skośne żeberka na skutek działania siły oporu powietrza powodują obrót pocisku wokół osi wzdłużnej podczas ruchu w lufie i na torze lotu – lot stabilizowany i bardziej efektywne rażenie celu;
- Umożliwiają rażenie grubego zwierza z odległości około 50m.

Loftki

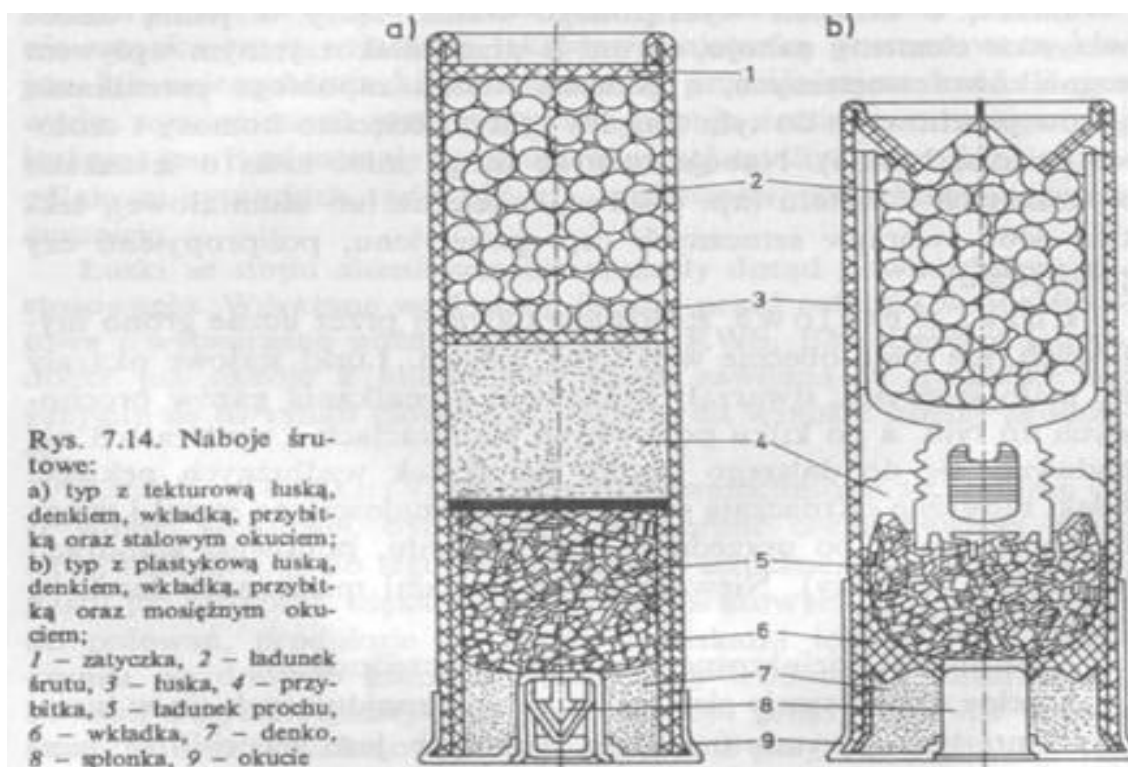
- Wg słownika łowieckiego : śrut o średnicy powyżej 4,5 mm; może być używany tylko do polowań na wilki.
- W Polsce zabronione jest stosowanie tzw. loftek, czyli śrutu o średnicy większej niż 4,5 mm. Większość ładunku śrutowego mieści się w przedziale wagowym 23 – 40 gram.

Średnica śrutu w mm	Numer	Gatunek zwierzyny
2,0 – 2,25	7 - 8	słonki
2,5 – 2,75	5 - 6	piżmaki, kuropatwy, króliki, jarzabki, gołębie, cyraneczki
3,0 – 3,25	3 - 4	bażanty, kaczki, króliki, kuny, zające jesienią
3,5 – 3,75	1 - 2	zające zimą i na polowaniach polnych oraz lisy, borsuki i jenoty, gęsi
4,0 – 4,5	0 - 000	lisy, jenoty i borsuki w zimie

Tabela. Średnice i zastosowanie śrutu

f) Przybitki i zatyczki

- Przybitki oddzielają ładunek prochowy od śrutowego, przekazują pociskowi siłę ciśnienia gazów oraz zapobiegają przedostawaniu się ich do ładunku śrutowego;
- Zatyczka prochowa zapobiega przenikaniu gazów prochowych przez przybitkę filcową, wykonuje się z tektury;
- Zatyczka pośrednia, znajdująca się między ładunkiem śrutowym a przybitką, zapobiega wciskaniu się do filcu dolnej warstwy śrutu;
- Zatyczka śrutowa zapobiega wysypywaniu się śrutu z łuski.

Koszyk

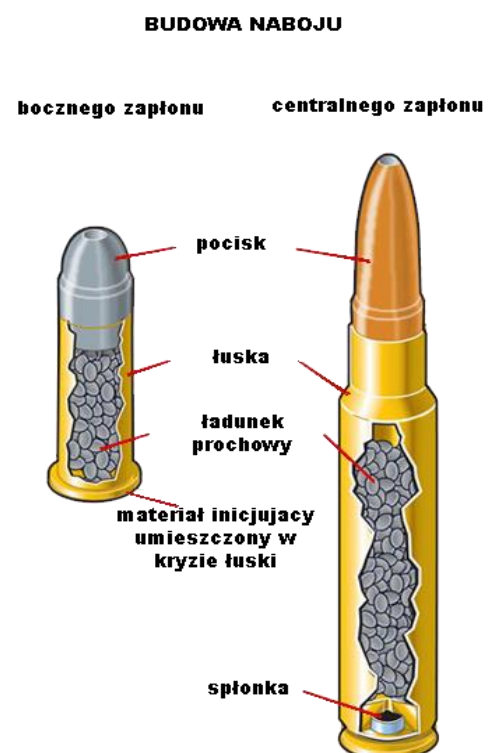
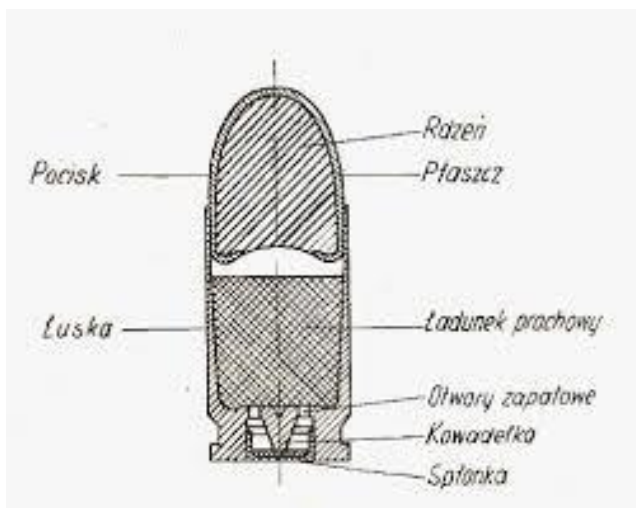
- Koszyk to element plastikowy łączący rolę uszczelniacza i jednocześnie obejmujący śruciny ramionami tworzącymi wałek zapobiegający tarcia śrutu o ścianki lufy.
- Tym sposobem koszyk zabezpiecza lufę przed zaołowieniem i utrzymuje śrut stosunkowo zwarty na krótkim początkowym odcinku lotu.

3. Amunicja do broni myśliwskiej z lufami gwintowanymi

- Służy do polowań na grubą zwierzynę, np. dziki, jelenie itd.
- Myśliwskie naboje kulowe powinny zapewniać:
 - Niezawodne wystrzały,
 - Dużą prędkość wylotową pocisku,
 - Możliwie mały odrzut broni,
 - Minimalny rozrzut wystrzelianych pocisków,
 - Dużą energię uderzenia na odległościach do 200m,
 - Skuteczne rażenie zwierzyny

4. Budowa naboju kulowego

- Kulowe naboje myśliwskie pod względem budowy są podobne do zwykłych naboji karabinowych;
- Składają się z:
 - łuski,
 - Spłonki,
 - ładunku prochowego,
 - pocisku

a) Łuska

- Wykonuje się najczęściej z mosiądzu, rzadziej ze stali platerowanej mosiądzem;
- W łusce, zwykle o butelkowatym kształcie, wyróżnia się: dno z gniazdem spłonki i obwodową kryzą, korpus o kształcie ściętego stożka, stożek przejściowy i część cylindryczną, tzw. Szyjkę;

b) Kryza

- Kryza w kształcie obwodowego rowka przy dnie łuski, umożliwia wyciąganie łuski lub naboju z komory nabojoyej;
- Kryza wystająca ponad korpus w części dennej łuski występuje w nabojach przeznaczonych do broni myśliwskiej z odłączanymi lufami – łamanymi;

c) Ładunek prochowy

- Stosuje się proch piroksylinowy;
- Podstawowym surowcem jest nitroceluloza o zawartości 13-13,45% azotu;
- Wielkość ładunku zależy od: charakterystyk energetycznych zastosowanego prochu, kalibru broni, masy i przeznaczenia pocisku, tzn. rodzaju zwierzyny, na którą polujemy.

d) Pocisk kulowy

- Ma najczęściej rdzeń z ołowiu lub stopu ołowiu z antymonem;
- Płaszcz . Który pokrywa całość lub część zewnętrznej powierzchni rdzenia, wykonuje się zwykle ze stali platerowanej mosiądzem

5. Znakowanie naboju kulowego

- R – nabój przeznaczony do broni „łamanej”;
- S – średnica takiego pocisku jest nominalnie o 0,13 mm większa niż naboju ze znakiem 8x57JR

PYTANIA KONTROLNE:

- 1) Jakie są rodzaje amunicji myśliwskiej jak ?
- 2) Jaka amunicja jest używana w broni gładko lufowej?
- 3) Jaka amunicja jest używana w broni gwintowanej?
- 4) Jak zbudowany jest nabój śrutowy?
- 5) Opisz elementy budowy naboju śrutowego.
- 6) Co to są loftki i kiedy można ich używać?
- 7) Jak zbudowany jest nabój kulowy?
- 8) Opisz elementy budowy naboju kulowego.

Mgr inż. Karolina Maciejewska